

Universitets- og høyskolelovutvalget

Oslo, 26. juni 2019

Innspill til arbeidet med gjennomgang og vurdering av regelverket for universiteter og høyskoler

Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening (NFFO) er en fagforening for forfattere og oversettere av faglitteratur og sakprosa. Per dags dato har foreningen ca 5300 medlemmer, og en betydelig andel av disse jobber i universitets- og høyskolesektoren (UH-sektoren).

NFFO støtter innspillet som Språkrådet sendte utvalget 17. juni, der to punkter fremheves: universitets- og høyskoleloven må tydeliggjøre viktigheten av at norsk språk brukes i UH-sektoren, og publiseringsindikatoren («tellekantsystemet») må inkludere skriving av lærebøker og annen type forskningsformidling på norsk. NFFO ser på presset fra engelsk som en stor utfordring i mange akademiske fag, og mener det er viktig å styrke rammebetingelsene for bruk av norsk språk i undervisning og forskning, herunder arbeidet for bedre formidling av forskning på norsk. Samfunnet bruker store ressurser på å skaffe seg kunnskap om alt fra molekyler til metaforer, og det er viktig at det legges til rette for at forskere i rollen som faglitterære forfattere kan gjøre sine funn tilgjengelig på norsk for ulike målgrupper. I den forbindelse vil vi også fremheve at statistikk over språkbruk i avleverte doktorgrader og publiserte artikler, monografier og lærebøker i UH-sektoren, bør inkluderes i tilstandsrapportene for høyere utdanning som utarbeides av Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høyere utdanning.

NFFO vil også fremheve viktigheten av forfatterens opphavsrett, slik Forskerforbundet legger vekt på i sitt innspill sendt utvalget 15. mai. Som faglitterære forfattere må ikke ansatte i UH-sektoren oppleve at bindingene til eksterne aktører blir strammere enn i dag,

og at deres akademiske frihet og immaterielle rettigheter må oppgis. NFFO støtter Forskerforbundet i at lovutvalget bør foreta en avveieende diskusjon om dette temaet og at opphavsretten bør nedfelles i universitets- og høgskoleloven.

NFFOs innspill henger etter vår mening sammen med at staten i henhold til ytringsfrihetsparagrafen (§100) i Grunnloven har et ansvar for «å legge til rette for en åpen og opplyst offentlig samtale». Dette leddet av paragrafen kalles ofte for infrastrukturkravet. Ytringsfrihetskommisjonen fremhevet i NOU 1999:27 *Ytringsfrihed bør finde Sted* at man ved reguleringer av offentlige institusjoner må være oppmerksom på viktigheten disse har for den offentlige samtale og for konstitueringen av samfunnet generelt. Regelverket for universiteter og høgskoler inngår utvilsomt i den statlige infrastrukturen som må til for at akademikere gjennom sin forskning og sine fagbøker kan bidra til en åpen og opplyst samtale på norsk.

Med vennlig hilsen

NFFO

Arne Vestbø
generalsekretær
arne.vestbo@nffo.no